

รางวัลอิกโนเบล (อีกครั้ง)

รางวัลอิกโนเบล รางวัลประจำปีที่มีมอบให้แก่ผลงานวิจัยที่ “ต้องขำเมื่อได้ยิน แต่แล้วก็ต้องคิดเมื่อหยุดขำ”

รางวัลอิกโนเบล หรือถ้าจะออกเสียงตามภาษาอังกฤษ ก็ต้องอ่านว่า “อิกโนเบล” (Ig Nobel Prize) นั้น ไม่ปรากฏชัดเจนว่า ค่ายออกมาจากคำว่าอะไร หรือมีความหมายในตัวของคำศัพท์เองว่าอย่างไร แต่ช่างสอดคล้องกันดีกับเสียงในภาษาไทยคือ “อิก” ซึ่งหมายถึง เพิ่มขึ้น ดังนั้น อิกโนเบล คือ รางวัลโนเบลที่เพิ่มขึ้นมาอีกรางวัลหนึ่ง

รางวัลอิกโนเบลที่น่าสนใจในบางสาขา ในปีต่าง ๆ ได้แก่

สาขาคณิตศาสตร์

พ.ศ. 2536 โรเบิร์ต เฟด (Robert Faid) ผู้คำนวณหาแต้มต่อที่คอร์บาชอฟ (Gorbachev) อดีตประธานาธิบดีรัสเซีย ซึ่งเป็นผู้ไม่ศรัทธาในพระเจ้า เท่ากับ 710,609,175,188,282,000 ต่อ 1

พ.ศ. 2537 โบสถ์ในรัฐออลาบามา ที่คำนวณว่าจะมีชาวออลาบามาที่ไม่ละอายต่อบาปकिनในแต่ละเขตที่จะตกนรก

สาขาฟิสิกส์

พ.ศ. 2537 กรมอุตุนิยมวิทยาของประเทศญี่ปุ่น ที่ใช้เวลาถึง 7 ปี ในการวิจัยว่าจริงหรือไม่ที่แผ่นดินไหวเกิดจากปลาดุกสะบัดหาง และได้ผลสรุปว่า “ไม่จริง”

สาขาสันติภาพ

พ.ศ. 2543 ราชนาวีอังกฤษที่สั่งห้ามไม่ให้ทหารเรือยิงปืนใหญ่ด้วยกระสุนจริง แต่ให้ตะโกนว่า “ปัง” แทน

พ.ศ. 2544 วิลูมาส มาลินอสกัส (Viliumas Malinauskus) ในประเทศลิทัวเนีย ผู้สร้างสวนสนุกชื่อ “โลกของสตาลิน” (สตาลินคืออดีตเผด็จการของรัสเซีย)

สาขาเศรษฐศาสตร์

พ.ศ. 2543 สาธุคุณซันยั้งมูน (Reverend Sun Myung Moon) ในฐานะที่เป็นผู้จัดพิธีแต่งงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยทำให้การแต่งงานหมู่เจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว จนกลายเป็นอุตสาหกรรมการผลิตปริมาณมาก ดังจะเห็นได้จากสถิติที่ได้ทำไว้คือ ในปี พ.ศ. 2503 ได้จัดพิธีสมรสหมู่ 36 คู่ ปี พ.ศ. 2511 จัดพิธี 430 คู่ ปี พ.ศ. 2518 จัดพิธี 1,800 คู่ ปี พ.ศ. 2525 จัดพิธี 6,000 คู่ ปี พ.ศ. 2535 จัดพิธี 30,000 คู่ ปี พ.ศ. 2538 จัดพิธี 360,000 คู่ และในปี พ.ศ. 2540 จัดพิธีสมรสหมู่ถึง 36,000,000 คู่

สาขาวรรณคดี

พ.ศ. 2542 สถาบันมาตรฐานอังกฤษ ที่เขียนมาตรฐานของการ์ตูนนำชาติถูกต้องไว้อย่างถึง 6 หน้า

สาขาการแพทย์

พ.ศ. 2542 นายแพทย์อาร์วิด วาเทล (Dr. Arvid Vatle) แห่งประเทศนอร์เวย์ ในรายงานวิจัยที่ว่าด้วยการเลือกภาษาหิมะใส่ตัวอย่างปัสสาวะของคนไข้

ของฝากจากคิวบา

ในช่วงเดือนมีนาคมที่ผ่านมา ผู้เขียนมีโอกาสได้เข้าร่วมการประชุม The 16th World Congress of Sexology ซึ่งจัดขึ้นทุกสองปีที่เมือง Havana ประเทศคิวบา มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนเป็นหมื่นคนจากนานาประเทศทั่วโลก การประชุมระดับโลกในเรื่องเพศวิทยา (Sexology) นี้มีเรื่องราวทางวิชาการที่ไม่ธรรมดา มีหัวข้อการนำเสนอรายงานที่น่าสนใจมากมาย แต่น่าเสียดายที่การนำเสนอส่วนใหญ่เป็นภาษาสเปน

การนำเสนอรายงานในห้องหนึ่งมีการนำวิดีโอเป็นเรื่องเพศบำบัดต่างๆ มาฉายให้ดูแต่ที่น่าแปลกใจคือ ภาพที่ปรากฏในวิดีโอหลายๆ เรื่องนั้น แสดงเรื่องราวทางเพศอย่างไม่ปกปิด มีการแสดงให้เห็นเนื้อตัว ร่างกาย และหน้าตาของผู้ที่เข้ารับการบำบัด ซึ่งไม่น่าจะเป็นนักแสดงหรือคนใช้จริง

ประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องจริยธรรมในการวิจัย คือ ผู้ที่มีภาพปรากฏต่อสาธารณชนเหล่านี้ ได้รับการบอกกล่าวจากเจ้าของงานวิจัยหรือไม่ว่าจะมีการนำวิดีโอภาพที่บันทึกไว้มาเปิดให้คนจำนวนหลายร้อยคนดูในที่สาธารณะ

บุคคลเหล่านี้มีความตระหนักมากน้อยเพียงใดถึงผลที่จะเกิดตามมาภายหลังว่าจะเป็นเช่นใด รายละเอียดเหล่านี้เป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของผู้ทำงานวิจัยว่า ตนได้คำนึงถึงหลักการพื้นฐานของจริยธรรมการวิจัยเพียงใด โดยเฉพาะหลัก CDR ที่ฝากเอาไว้ในฉบับที่แล้ว ในเรื่องการเก็บความลับ (Confidentiality) ไม่ทำให้เกิดอันตรายหรือความเสียหาย (Do no harm) และให้ความเคารพ (Respect) การคำนึงถึงหลักการดังกล่าวอยู่ตลอดเวลาย่อมเป็นตัวช่วยกระตุ้นเตือนปลุกจิตสำนึกของนักวิจัยได้ไม่มากก็น้อย

